

Farní zpravodaj

Římskokatolické farnosti Dolní Loučky, Olší a Žďárec

Číslo 7/2019

Červenec + Srpen 2019

Tak mi konečně ukaž svou vůli, Pane

"Udělal jsem to, protože to byla Boží vůle," zaslechneme občas kolem sebe. Dokonce se tímto výrokiem sami zaštiťujeme. Boží vůle je, když si vybereme to těžší, nebo když náhodně otevřeme Písmo? A vůbec, jakou jistotu můžeme mít, že děláme skutečně to, co od nás Bůh v dané chvíli vyžaduje?

Čím širší spektrum odpovědí, tím více zmatku v hlavě, až nakonec padáme pod tíhou znejistění. Někteří věřící si myslí, že mají recept na dlaní, ale čím rozhodněji se tváří, tím méně dokážou přesvědčit ty, kteří o životě uvažují hlouběji. Člověk odmítá takový obraz Boha, který deformuje Boží velikost. Pouze Ježíš znal vůli Otce, a také on ji zřejmě poznával v procesu. Všechny naše recepty jsou proto pouze chabými pokusy, a pokud se náhodou vydaří, jistě ne proto, že bychom Boha měli "přečteného". V rovině čistě rozumového uvažování jen těžko lze hledat vyčerpávající odpovědi.

Boží vůle počítá s námi

Někteří lidé vysvětlují život podle Boží vůle jako naprostou poslušnost či službu, tedy dostávají se do oblasti vůle. Pokud poslechnu představeného, otce v rodině, kněze ve farnosti – jedním podle Boží vůle. Zajisté, Bůh si přeje rozvíjet v nás ctnosti pokory a poslušnosti, ale určitě jimi neomezuje své plány.

A nakonec, by to bylo velmi jednoduché, zejména pro ty, kteří se z pohodlnosti raději podřídí názorům druhých.

Jak si tedy zajistit vnitřní jistotu, že jednáme tak, jak si to Bůh přeje?

Boží vůle už tím, že je Boží, prorůstá naše úzkoprsé představy o ní, je vždy široká a prozívatelně počítá s více alternativami, nečíhá na náš "chybný krok". Není ani dána jednou provždy, takže pokud bychom ji v něčem nesplnili, směřujeme kamsi úplně mimo a jen těžko najdeme cestu zpět. Bůh člověka navzdory všemu neustále vábí, navzdory jeho nevěře ho hledá, předkládá mu nové a nové způsoby aktualizované Boží vůle. Jde o přitažlivou tvůrčí činnost "zamilovaného", který jako by se neuměl vzdát své lásky, i když je odmítána.

Není jednostranná

Pokud takto pochopíme Boha, víme, že jeho největší touhou je, abychom odpověděli na jeho lásku, rozhodli se pro něj a abychom své "pro" neustále

potvrzovali v jednotlivých okamžicích života. Boží vůlí je probudit v nás hluboký vztah náklonnosti k němu. V něm pak člověk hledá, jak by co nejvíce splnil vůli milovaného. Nebojí se pro lásku podstoupit i případnou ztrátu, podvolit se utrpení.

Největší jistotu poznání Boží vůle nám dává pravý a nefalšovaný vztah lásky k Bohu. Filozofové i umělci tvrdí, že nejdokonaleji poznáváme v lásce. Ona nám umožňuje vidět i skryté věci. Srdce a rozum však nestojí proti sobě. Láska přece zapojuje i rozum, bez něj by se nemohla realizovat, ale řadí hodnoty podle jiné stupnice důležitosti. Pokud Boha poznáváme láskou, překlenul inteligenční rozdíl, nekonečnou vzdálenost, stává se nám blízký, dosažitelný a my můžeme vytušit jeho záměry. Boží vůle se přitom neprojevuje jako jednostranný svrchovaný požadavek shora, ale volá člověka do aktivní spolupráce. Bůh se v neuvěřitelné míře přizpůsobuje člověku a člověk se zase v důvěře svěruje Bohu. Boží hlas je vytrvalým pozváním na společnou cestu.

Dalším předpokladem poznání Boží vůle je vzájemná důvěra a vědomí, že Bůh mě vede k plnosti prostřednictvím komunikace s ním. Bez tohoto momentu nemá smysl hovořit o nacházení Boží vůle. Pokud již předem říkám Pane, ukaž

mi svou vůli, ale v duchu pochybuji, jestli mi ji zjeví, asi se ji opravdu těžko dozvím. Naše komunikace totiž zcela ztroskotala na nedůvěře.

Jinou charakteristikou Boží vůle je, že Bůh nechává člověku prostor, aby se svobodně podílel na jeho představě. Nenalinkuje nám přesně nic, co by nás nutil splnit. Jeho jediným plánem je naše spása – společenství s ním a s ostatními. To my si svůj "osud" podrobně linkujeme a někdy se skrýváme za Boží vůli, dokonce i na úkor jiných. Naopak, Bůh naše rozhodnutí velkoryse respektuje, "zpracovává", aby nám příště nabídl novou perspektivu. Úžasný objev lásky!

Projevuje se flexibilně

Nedávno vyšla kniha s poutavým titulem: A Bůh změnil názor. Autor v ní hovoří o tom, že Boží vůli můžeme podstatně ovlivnit svou modlitbou i působením. Skutečně? Dá se Bohu zasáhnout do jeho geniální koncepce a měnit ji? Jak opovázlivá představa! To zřejmě Bůh ve své shovívavosti pouze dovoluje, aby si člověk "hrál na svém písečku" a v mezích své omezené svobody sem-tam "pokazil" Bohu jeho plán. Není to tak! Láska bere druhého smrtelně vážně. Postaví ho do rovnocenného vztahu a dává mu šance. I Bůh mění svůj názor – a rád. Jenže musíme o to stát a zasadit se za změnu všemi svými silami. Ne apaticky čekat, kdy nám Bůh "zatelefonuje" svou vůli. Toto autor zmiňované knihy nazývá právě křesťanským fatalismem, který "neutralizuje efektivitu věřících". Staví je do velmi útrpné polohy – a přitom Bůh počítá s naší spoluprací, on se jí přímo dožaduje, těší se z ní, má zálibu v našem zapálení se za věc.

Samozřejmě, po jistých zklamáních a trpkých zkušenostech v průběhu života se vynoří v člověku otazníky. Proč se budu tolik angažovat? Bůh i tak změnil můj směr, zadržel mě, dal mi zažít bolest, ačkoli jsem se snažil o lásku a radost.

Raději opatrně vyčkám, než mě zřetelně neposune tam, kam on chce. Nechci si už ničit své srdce ani mrhat silami. Takto se ve skutečnosti obíráme o blaženost z prožívání partnerského vztahu, kde se jednou jeden, jednou druhý chopí aktivity. Bůh nám nabízí příležitost zasáhnout a my se vzdáváme, zůstáváme pouze diváky událostí, mechanickými vykonavateli povinností, které život

naděluje. Jaká neradostná perspektiva! Z vlastní pasivity nakonec uděláme ctinnost poslušnosti.

Bůh vyslechně náš názor

Boží scénář s námi není "zakonzervován". Bůh je ochoten vyslechnout náš názor. Dokážeme mu však předložit takovou alternativu, abychom se za ni nemuseli stydět? Umíme s ním navázat takový dialog lásky, aby nám s úsměvem dal za pravdu? A vezmeme i odpovědnost za svoji cestu a dotáhneme věci s jeho pomocí do zdárného konce? Je to nesrovnatelně náročnější, avšak mnohem více vzrušující a naplňující, než nechat svůj potenciál spát. Jednou z ďábových taktik je právě uspat člověka, neutralizovat jeho vnitřní i vnější "šťávu".

Boží vůlí je už i to, abychom ji všemožně hledali. Vždyť tím se přibližujeme z mnoha stran k Bohu a budujeme vzájemný vztah. Klademe mu otázky, vyčteme, děkujeme, chválíme, stěžujeme se mu, viníme, prosíme, svěřujeme mu druhé. Nic z toho není nehodné jeho pozornosti. Naopak, jde o stále přátelštější kontakt. Ježíš nás přece nazval přáteli. "Už vás nenazývám služebníky, protože služebník neví, co dělá jeho pán" (Jan 15,15). Přítel se přitom zajímá o přítele, zkoumá jeho slova, bere v úvahu jeho postoje. A Bůh nám ty své zviditelňuje ve Zjevení. "Bůh se z úplně svobodného rozhodnutí zjevuje a dává člověku. Dělá to tak, že mu zjevuje tajemství sebe sama, svůj dobrotivý plán, který si v Kristu od věčnosti předsevzal ve prospěch všech lidí" (KKC 50).

Boží vůle je přítomna nyní

Nejzajímavější na Boží vůli je asi to, že ji neustále hledáme jako svůj budoucí vývoj, a přitom ona se od nás očekává tady a teď.

vhodné uchopení přítomné chvíle je výrazem Boží vůle. Pouze v této chvíli můžeme spolupracovat s Bohem, příští okamžik nemáme ve svých rukou, možná už bude mít úplně jiné podmínky a charakteristiky a my budeme v jiné situaci rozhodování. Nebo nám už výběr ani nebude umožněn. Nevíme... Bůh od nás nežadá, co bude, ale co je teď.

Ani minulost už neovlivníme, ale v jistém smyslu ji více vlastníme, je nám dána, abychom z ní čerpali zkušenost pro současnost. Vzpomínky na minulé chyby a zranění nás často týrají. Škoda,

mohli by se stát zdrojem našeho dalšího dobra. Už víme, jak je proměnit, jak s nimi zacházet. Ale ani krásné chvíle by se neměly stát příčinou našeho neustálého snění či nostalgie za zaslé časy. Vše pěkné nám Bůh daroval jako stupínky, abychom toužili ještě po dokonalejším. Nezůstaňme adorovat na místě, stoupejme na vrchol. Tam je výhled úchvatnější.

Tak jak, Pane?

Tím výstupem je – vše přeměňovat na lásku a zbavovat se vlastního egoismu. Nemít strach před událostmi, před zraněním, před ponížením, jednat v dané chvíli z nejušlechtlejších pohnutek pro dobro druhého a spojovat to se vztahem k Bohu. A pokud se situace přesto vyvine nepříznivě? Jednat s ohledem na novou zkušenost opět s tím nejupřímnějším úmyslem a s použitím všech svých znalostí a možností. Boží vůlí je šířit lásku a dobro ve světě na způsob výslednice našeho originálního vztahu já – Bůh, kde v lásce my posloucháme jeho a on nás.

(podle KN)

V pochybnosti se nesmím rozhodnout

Člověk se odlišuje od nerozumných stvoření tím, že je pánem svých skutků, které je schopen provádět chtěně a svobodně.

Bůh stvořil člověka ke svému obrazu, a proto ho obdaroval rozumem a svobodnou vůlí. Díky tomu mají všechny konkrétní lidské skutky morální hodnotu, čili jsou dobré nebo špatné, i když v očích člověka mohou mít velmi malou hodnotu. Ve skutečnosti ani neexistuje lidský skutek, který by neměl morální rozměr.

Na posouzení odpovědnosti konkrétního skutku mohou mít vliv různé vnější nebo vnitřní faktory, jako například tělesná struktura, výchova, kultura, prostředí, vášně nebo duševní onemocnění. Na druhé straně jejich roli nemůžeme přeceňovat, aby nevznikl dojem, že člověk je jistý druh morálně nezávislé osoby, která není schopna odpovídat za své jednání, čili svobodně rozhodovat o dobru a zlu svých skutků.

Rozhoduje svědomí

V rozhodovacím procesu lidského jednání hraje klíčovou roli svědomí. Svědomí je posledním kritériem, na základě kterého nás Bůh bude volat k zodpovědnosti. Velmi tedy záleží na tom, zda je svědomí citlivé a dobře formované, aby správně a s jistotou umělo zhodnotit dobro nebo zlo skutku.

Svědomí vstupuje do lidského jednání před skutkem, během něj i po jeho provedení. Před špatným skutkem varuje, během jednání způsobuje neklid a po jeho provedení vyvolává výčitky svědomí. K provedení dobrého skutku zase naopak povzbuzuje, posiluje vůli při jeho provedení a po něm vyvolává dobrý pocit. Je to tedy jistá forma soudu, která porovnává hodnotu skutku s nějakou normou. Podobně jako soudce, který posuzuje, zda se jednání člověka shoduje se zákonem nebo ne. Ale zatímco světské soudy vstupují do hry pouze v případech nezákonných skutků, svědomí je přítomno při každém skutku.

Druhý vatikánský koncil mluví o svědomí jako o nejtajnějším jádru člověka, jako o svatyni, kde člověk zůstává sám s Bohem, jehož hlas se mu ozývá uvnitř (*Gaudium et spes*, 16). Svědomí má každý člověk – i ten, který se dopustil nejděsivějších zločinů. Svědomí totiž lze nanejvýš výrazně tlumit, ale nelze ho úplně zničit. Ani hřích – dědičný či osobní – nemůže zcela umlčet hlas svědomí. Je to hlas Boha, který chce, aby se všichni lidé zachránili, a proto se jeho hlas nepřestane nikdy ozývat ani v jednom lidském srdci.

Každý člověk má bytostnou povinnost kultivovat a formovat své svědomí, aby se uměl správně rozhodovat ve prospěch skutečného dobra.

Úsudek rozumu

Scholastická teologie se dívá na činnost svědomí jako na úsudek praktického rozumu, který je schopen ovlivňovat chování člověka. Tento praktický úsudek zahrnuje jak poznání toho, co se děje, tak i morální hodnotu skutku. Podobně jako dobrý soudce potřebuje být vzdělaný a nezaujatý, tedy osvobozený od

špatných vlivů, i dobře formované svědomí se vyznačuje tím, že není omezené závažnou nevědomostí a špatnými náklonnostmi vůle.

Představme si, že by soudce dostal k rozhodnutí případ závažného trestného činu, ke kterému je k dispozici velmi málo informací, soudce je začátečník nebo nezkušený, případně zcela zkorumpovaný.

Umíme si domyslet závažnost jeho rozhodování, které může velmi vážně ovlivnit životy lidí? Lidské svědomí se v podobné situaci ocitnout může, což se bohužel i často stává, a to tehdy, když člověk jedná neuváženě, nezodpovědně nebo pod vlivem zakořeněných neřestí.

Pochybující svědomí

Jeden z nejdůležitějších morálních principů říká, že nesmíme jednat s tzv. pochybujícím svědomím. To znamená, že nemáme jednat, pokud nemáme jistotu, že konáme správně. Mluvíme o tzv. morální jistotě čili takové, kterou člověk dosahuje za běžných okolností života, když jedná bez rozumně odůvodněné obavy z omylu.

Absolutní jistotu nedosáhne člověk nikdy – vyplývá to ze samotného charakteru lidského jednání – a ani není nezbytná. V běžném životě nám úplně stačí, když svědomí má praktickou a morální jistotu o morálnosti skutku, což nevylučuje jistou formu nejistoty nebo váhání. Je třeba vyloučit nejistotu, která se zakládá na vážných pochybnostech čili takových, když se člověk oprávněně bojí, že se mýlí. Oprávněně by se člověk měl obávat obvinít někoho ze špatného skutku, pokud jediným důkazem je svědectví osoby, která běžně lže nebo přehání. Takovým svědectvím by se člověk neměl zabývat. Naopak, domnívat, že ublížil druhému pouze proto, že vnímá jeho špatnou náladu, ale přitom si není ničeho vědom, je neodůvodněné. V prvním případě je pochybnost o pravdivosti svědectví oprávněná a člověk jednat nesmí. V druhém případě by se neměl zbytečně sužovat a ztrácet klid a energii potřebnou na jiné, důležitější věci.

Každý člověk se občas dostane do situace nejistoty, kdy neví, zda jednat či nikoliv. Někdo si z pochybnosti nic nedělá, a přesto skutek vykoná. Je to nesprávný postoj svědčící o lhovosti vůči Božímu hlasu. Potřebné je nejprve odstranit pochybnost. Člověk buď dospěje k úsudku, že jednat nesmí, protože

by se provinil proti Bohu, nebo naopak se uspokojí, že jednat může, protože zjistí, že se mýlil a pochybnost nebyla namístě.

Odstranění pochybností

Jak se v praxi odstraňuje pochybnost svědomí?

Nejjistější je poradit se se zkušenou a vzdělanou osobou, o níž víme, že má správně formované svědomí. Samotná inteligence však ještě není zárukou mravní jistoty. I ďábel je vysoce inteligentní, ale zároveň je velký lhář a manipulátor.

Dalším prostředkem k odstranění pochybností je upřímná modlitba, díky které člověk nabývá dar Ducha

– moudrost. Velmi důležitý a účinný prostředek – přesto málo využívaný – je studium problému v dostupné literatuře. Mnohé nevědomosti, které člověku brání na cestě k pravdivému a jistému svědomí, by se odstranily, kdyby člověk překonal lenost a sáhl po dobré knize, kterých je v dnešní době dostatek. Například Katechismus katolické církve poskytuje ve věroučné a mravoučné oblasti dostatečné znalosti, aby člověk nekonal zlo ve vážné věci.

Užitečná pravidla

Někdy však ani uvedené prostředky nestačí, aby člověk nabyl jistotu, nebo je prostě nemá k dispozici. Ne vždy máme nasnadě člověka, který umí poradit, případně o problému, který řešíme, není dostupná literatura nebo prostě nemáme dostatek času po některém z uvedených prostředků sáhnout. Tehdy je třeba držet se určitých obecných pravidel, které dodají mravní jistotu, že nebudeme jednat špatně.

Prvním pravidlem je zásada, že pokud jde o vážnou věc, je třeba zvolit řešení, které je bezpečnější nebo jistější. To se týká například platnosti svátostí, lidského života, spásy člověka, duchovního dobra druhých nebo práva třetí osoby. Například kněz nesmí vysluhovat další svátosti člověku, u kterého nemá jistotu, že je pokřtěn; myslivec nesmí střílet do křoví, které se hýbe, protože nemá jistotu, že v něm není člověk; lékař nesmí svévolně podat lék, pokud nemá jistotu, že pacientovi vážné neuškodí; zpovědník nesmí poradit řešení, o jehož

vhodnosti sám pochybuje; právník nesmí poradit způsob, který by sám váhal použít, a tak dále.

Podobné situace – i bez toho, abychom si to výslovně uvědomili – zažíváme v každodenním životě. Nejednou jsme mohli například vidět řidiče přijíždějícího z hlavní silnice zastavit a kontrolovat, zda z vedlejší silnice nepřijíždí vozidlo. Možná byl roztržitý a nevyšiml si dopravní značky, nebo možná neznal dobře dopravní předpisy, a proto dal raději přednost, případně nedůvěřoval řidiči přijíždějícímu z vedlejší silnice. V takových situacích člověk podvědomě volí jistější způsob, aby vyloučil vlastní ohrožení.

Je zajímavé, jak přirozeně umí člověk jednat v takových situacích, ale v jiných, i vážnějších, když může být ohrožen mravní život, to už nepovažuje za důležité.

V ostatních případech – čili tehdy, když nejde o závažné věci – se lze rozhodnout pro řešení, které se čestně a upřímně považuje za vhodnější. Svědomí je jisté, pokud soudí bez strachu z omylu. Ideální je, pokud je nejen jisté, ale i pravdivé, čili pokud úsudek svědomí zakládá na shodě s mravním zákonem. Jistotu může mít i člověk, který se mýlí. Nejednou jsme byli svědky, jak nás někdo přesvědčoval o svém názoru, který byl nesprávný. Jeho jistota byla výrazem vnitřního přesvědčení, ale ne správnosti úsudku. Máme se snažit, aby naše svědomí bylo jemné – aby se vyznačovalo znalostí mravních hodnot, bylo schopno vnímat je s vytříbenou citlivostí, a tak se je i snažilo uskutečnit.

Prostředkem formování svědomí je nejen zmiňované studium nebo modlitba. Nejdůležitější je pravidelné přistupování ke svátostem, zejména upřímná svátost smíření. Boží milost působící skrze svátosti je nejučinnějším prostředkem očišťování, formování a vyučování našeho svědomí.

(podle KN)

Biblický lék na úzkost a strach

Strach a úzkost vzbudily zájem filosofů, staly se tématem umění i výhodným obchodním artiklem pseudokultury. Problém strachu najdeme i na četných místech v Bibli – tam lze objevit i návod, jak strach a úzkost přemoci.

V Písmu najdeme texty, ve kterých se poukazuje na úzkost lidí v obleženém městě (2 Mak 3, 14.15.19); na stav srdce, když se člověk dostává do slepé uličky, ze které není úniku (Oz 13,8; 2 Mak 8,20; Mdr 11,5; Lk 21,25), když je úzkostí zavalený nebo do ní ponořený (Dt 28,53; 2 Kor 4,8; 6,4.12...); je také v pozadí textů, které vyjadřují blokádu či uvěznění (1Sam 23,8; 2 Sam 20,3). Z Písma zároveň víme, že úzkost a strach nejsou cizí ani dokonalému člověku: prožíval je i Ježíš v Getsemanské zahradě (Mt 26,37; Lk 22,43-44).

V Bibli však zároveň lze objevit návody, jak strach přemoci. Jedním z nich je i Žalm 28. Z počínání žalmisty se dají odvodit kroky, které vedou k osvobození od paralyzujících pocitů. Tyto kroky jsou čtyři.

Žalm 28 jako cesta k osvobození se od strachu

V Žalmu 28 je vyjádřen stav člověka, který je úplně na dně, ale během modlitby zažije osvobození. Nevíme, kdo je jeho hlavním hrdinou, ani čas, kdy v něm tato krize proběhla. Právě historická nejednoznačnost dává příležitost vnímat text tohoto žalmu jako poselství, se kterým se může ztotožnit kterýkoli člověk prožívající úzkost, a objevit tak kroky nezbytné k osvobození se od strachu. A to tím víc, že v žalmu vyjádřená staletími nahromaděná zkušenost je v souladu s poznatky současné psychologie.

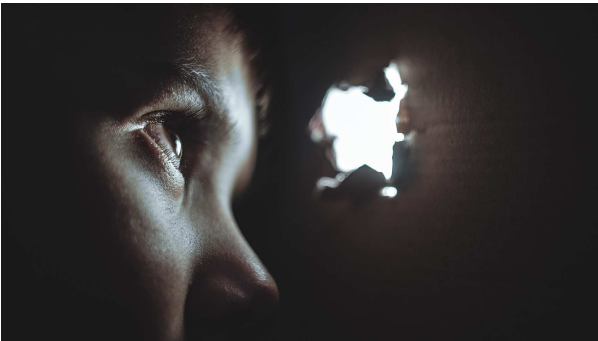
První krok: přiznat si strach

Úvodní verše žalmu nastiňují scénu: účastník klečí nebo stojí se zvednutýma rukama obrácen směrem k chrámu (v. 2) jako "místu síly a soudu" (srov. 1 Král 1,5) a volá: "Bože můj, nebuď vůči mně mlčenlivý, abych se pro tvé mlčení

nestal podobný těm, co sestupují do propasti" (v. 1). V biblickém smyslu, když Bůh promluví, tvoří kosmos, prostor, čas, dává život (srov. Gn 1-2). V představách starozákonního člověka mlčení Boha, čili Boží antislovo, automaticky spouštělo destrukci, kolaps, smrt, úpadek, propad do bídy. Aktér žalmu, sužován přílivem takové hrůzy, přiznává, že má strach ze sestupu a zhroucení se do propasti (v Bibli je propast obvykle synonymem šeolu - království mrtvých a teritoria zlých duchů). Toto přiznání si strachu představuje první důležitý krok na cestě k osvobození se od něj.

Druhý krok: pojmenovat strach

V Bibli dát jméno znamenalo i vyjádřit podstatu (Gn 17,5; 32,28; Mt 16,18), ale také naznačit ztrátu moci (například faraón Neko, který po porážce izraelského vojska vzal židovského krále do zajetí, mu na znamení ztráty jeho úřadu změnil

jméno - srov. 2 Král 23,34). V tomto kontextu pojmenovat strach znamená objevit jeho podstatu, tím eliminovat jeho sílu a vliv a najít taktiku obrany.

Žalmista odhaluje epicentrum svých nepříjemných vibrací v 2. a 3. verši, když

uvádí všechny, kteří se podílejí na dramatu jeho nitra: sebe, mlčícího Boha a nepřátele. Není však zřejmé, koho nebo co pokládá za své nepřátele. Podle některých výkladů aktér žalmu mohl výrazem "nepřítel" myslet reálné lidi, kteří ho pronásledovali; mohl však takto označit i nemoc. Jelikož nevedl příčinu ani formu svého utrpení, jeho žalozpěv zůstává svědectvím o nepojmenovatelném strachu a úzkosti - o stavu, ve kterém se člověk cítí jako ochrnutý, jakoby zatajujíc dech sestupoval do propasti a dával přitom pozor na každíčký svůj krok.

Účastník žalmu je tedy ve stavu bolestného soustředění na omezený prostoročasový úsek. Jaké východisko nachází ze sevření, ve kterém mu unikala hloubka a bohatství života? Kde hledat pomoc a jankou?

Třetí krok: pomoc na přirozené rovině

Ve verších 4-5 účastník žalmu volá k Bohu a vyjadřuje své negativní city. Z toho lze vytušit, že jedním z prvních možných kroků k osvobození se od úzkosti a strachu je vyjádření tíhy, která člověku sevřela srdce a duši. Žalmista o ní hovoří přímo Bohu. Na přirozené rovině však člověku může pomoci i to, pokud své obavy vyjádří před empatickými přáteli nebo zážitky, které v něm vyvolaly strach a způsobují mu úzkost, zapíše do svého deníku.

Vyjádřením negativních citů žalmista neskončil. Přistoupil k dalšímu kroku - kroku víry, který jeho uzdravující proces dovršil.

Čtvrtý krok: duchovní pomoc

V tomto případě je tímto krokem vlastně celý žalm, protože celý je modlitbou, která má čtyři stupně.

První verš je lamentací – obsahuje výtku Bohu. Tento typ modlitby spočívá ve vyjádření pocíťovaného napětí, pocitu nespravedlnosti a ve vyslovení obvinění vůči Bohu. Lamentace se už téměř úplně vytratila, přestože jde o biblickou formu modlitby – setkáváme se s ní v žalmech, ale za lamentaci lze označit například i výčitky Lazarovy sester: "Pane, kdybys byl zde, můj bratr by nebyl umřel" (Jan 11,21). Tuto modlitbu lze podle příkladu svatopisců vyjádřit i písemně.

Pokud by žalmista zůstal jen na tomto stupni, nepomohlo by mu to. Tato modlitba má však pomoci najít řešení úzkosti a prohloubit vztah k Bohu. Žalm ve verších 2-5 proto naznačuje, že člověk se má otevírat inspiracím, jak problém řešit.

Poslední dva verše (v. 6 a 7) ukazují, jak se turbulence citů u žalmisty zastavila. Poté, co vyjádřil své pobouření a strach, navrhol řešení a vyslovil prosby, ponořil se do ticha, ve kterém poslouchal Boha, a vyšel z něho plný chvály, radosti a pokoje.

Zatímco verše 1-5 ukazují, jak se žalmista pokoušel mít svůj život v rukou, jak navrhol vlastní řešení a vyjadřoval svou agresivitu, verše 6-7 jsou již jakoby city nového, svobodného člověka. Účastník žalmu v nich vyjadřuje, že ve svém životě dává šanci Bohu,

ba zcela mu přenechává prostor, aby mohl konat, protože pochopil, že Bůh má všechno v rukou a bez něj je nutně nešťastný.

Duchovní pomoc lze přijmout skrze osobní modlitbu jako v Žalmu 28 nebo skrze modlitbu ve společenství, svatou zpověď či otevřený rozhovor s duchovním vůdcem – efekt bude vždy stejný: nepopsatelný pokoj, a to i tehdy, kdyby příčiny strachu přetrvávaly. Mlčení a naslouchání Bohu odstraní všechny falešné jistoty a zjeví Boha jako jedinou moc, se kterou lze bezpečně kráčet životem.

Duchovní terapie podle Ježíše v Getsemanech

I Ježíš ve své lidské přirozenosti prožíval strach a úzkost (Mt 26,37). Dokonce reagoval podobně jako protagonista Žalmu 28. Na příkladu Ježíšova jednání v Getsemanech lze proto shrnout terapii strachu a úzkosti na duchovní rovině.

1. Když Ježíš adrese učedníkům slova: "Modlete se, abyste nepřišli do pokušení" (Lk 22,40), demaskuje strach jako pokušení. Jde o pojmenování strachu, což představuje první krok.

2. Po pojmenování strachu Ježíš slovy: "Má duše je smutná až k smrti" (Mt 26,38; Mk 14,34) sám sobě přiznává, že cítí strach.

3. Jakmile to udělá, začíná hledat pomoc – žádá apoštoly, aby zůstali na místě a spolu s ním bděli (Mt 26,38). Apoštolové jsou však v "šoku", protože svého Mistra ještě nikdy neviděli v takovém bídém stavu, a nedokážou bdít: nechtějí vidět realitu, neboť Ježíšova slabost znamená současně pád jejich vlastních tužeb (srov. Mt 20,20-23). Raději unikají do nevědomí – do spánku. Je to častá reakce lidí na přílišný stres. Například vojáci si říkají: "Čím víc spíš, tím méně jsi ve válce."

4. Když Ježíš vidí, že apoštolové podlehli slabosti (Lk 22,46), pokouší se sám o dohodu s nebeským Otcem – navrhuje mu vlastní řešení: "Otče můj, jestliže je možné, ať mě mine tento kalich" (Mt 26,39).

Ježíšův modlitební zápas nakonec prorůstá do absolutní odevzdanosti: "Ale ne jak já chci, ale jak ty" (Mt 26,39) a poslušnosti "až k smrti, až k smrti na kříži" (Flp 2,8).

Žalm 28 jako předobraz velikonoční události

Už církevní otcové vnímali Žalm 28 kristologicky – jako oblouk, ve kterém je shrnuto velikonoční tajemství Krista od jeho utrpení po vzkříšení.

Podle nich prvních pět veršů Žalmu 28 - které vyjadřují prosbu – poukazuje na chvíle Ježíšova utrpení, na jeho volání v úzkosti. Verše 6-7 jsou zase zpěvem díky, jásosem Vzkříšeného. Ve slovech Žalmu 28 "zaplesalo mé srdce" (v. 7) zaznívá podle církevních otců předpověď Kristova vzkříšení.

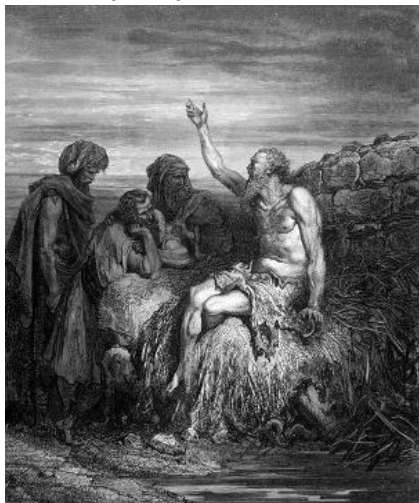
Žalm byl zařazen i do liturgie hodin, a to do modliteb během dne právě na velikonoční středu a v pátek prvního týdne.

Podle většiny odborníků verše 8 a 9 Žalmu 28 jsou pozdějším liturgickým dodatkem. Naznačuje se jím, že tyto verše patří i do našeho všedního života – k našemu volání v úzkosti na pokraji zoufalství, k našim výčitkám Bohu, když nerozumíme jeho cestám a jeho mlčení, a také k naší prosbě adresované Bohu, která je projevem díky za vizi spásy a pokoje.

Slova verše 9 "Spas lid svůj a požehej své dědice" přijala římská liturgie a byly zařazeny do oslavného hymnu Te Deum, ze kterého je zřejmé, že člověk může být šťastný pouze v Bohu, jen v něm může být osvobozen od základní úzkosti z bytí, od úzkosti z viny i od úzkosti ze smrti. Toto vědomí mu umožňuje prožívat velikonoční jásoť.

Na Joba dolehlo, čeho se nejvíce obával

Strach má zajímavou vlastnost, jakousi podivnou magnetickou sílu – na člověka dokáže "přitáhnout" právě to, čeho se nejvíce bojí. Svědectví o této běžné lidské zkušenosti najdeme i v knize Job: "Čeho jsem se strachoval, to mě postihlo, dolehlo na mě to, čeho jsem se lekal" (srov. Job 3,25). Taková slova vyslovil zbožný muž Job poté, co postupně ztratil všechno, na čem mu záleželo: majetek, děti – kvůli

kterým roky vstával brzy ráno, aby za ně takříkajíc preventivně přinášel oběti, protože se obával, že možná zhřešili (Job 1,5), úctu vlastní ženy, čest v očích přátel, a nakonec i zdraví. Zbožnému Jobovi se rodina nepozorovaně stala modlou a neuměl si to přiznat. Právě proto Bůh dovolil ďáblu, aby ho zkoušel v této oblasti života. Bůh dovolil, aby strach a jeho stupňování podemlel všechny konstrukce Jobových falešných jistot. Takto však Bůh zkoušel nejen Joba. Podobně demaskuje centra nedůvěry každého člověka, aby poté, co ve strachu padne na dno svých možností, našel východisko, získal nadhled a nabyl pocit bezpečí a svobody. Dobré sebepoznání, poznání vlastních vnitřních postojů, pohnutek a poryvů a jejich přijetí dává člověku svobodu a energii, aby se mohl bránit proti všem vnějším ohrožením.

(podle KN)

* * * * *

JÁ JEN DOUFÁM, ÁRONE, ŽE JSME DNES
NEVSTOUPILI DO TÉ TRICETILETÉ VÁLKY.

Hra pro deštivé dny

Ani o prázdninách, když prší, nemusí být nuda. Zahrajte si tuto stolní hru, která se jmenuje **PROPAST**.

Putování po herním plánu trvá jen několik minut, ale menším dětem přinese právě tolik vzrušení jako zdlouhavá partie hry Člověče, nezlob se.

Pravidla hry

1. Počet hráčů: 2—8.

2. Potřeby

2.1 Herní plán. Dlouhý pás, rozdělený na jedenatřicet dílků označených pořadovými čísly. 21. políčko představuje propast (viz obrázek). *Věřím, že spolu s dětmi dokážete vyrobit krásnější herní plán ☺.*

2.2 Hrací kameny. Figurky – pro každého hráče jedna. Měly by se lišit buď barvou, nebo tvarem.

2.3 Hrací kostka.

3. Výchozí situace. Všechny figurky stojí před prvním políčkem.

4. Úkol hráčů. Přejít celý herní plán dřív než soupeři.

5. Tahy

5.1 Losování o pořadí v tazích. Každý hodí na stůl kostku. Komu padne nejvíc ok, začíná. Kdo má nejnižší číslo, je na řadě poslední.

5.2 Hráči se střídají v tazích podle vylosovaného pořadí stále dokola. Tah se někdy skládá z dvojího hodu kostkou, někdy jen z jednoho vrhu.

6. Pohyb kamenů

6.1 První vrh kostkou. Hráč, kterému padne poprvé jednička, nemá už právo na další hod a předá kostku dalšímu. Komu padne dvojka, trojka, čtyřka, pětka nebo šestka, hází znovu.

6.2 Druhý hod. Hráč posune svou figurku po herním plánu o tolik polí vpřed, kolik ok mu kostka ukáže při druhém vrhu.

7. Boj figurek. Jestliže se hráč zastaví se svou figurkou na poli obsazeném jiným kamenem, musí se figurka, která tam stála, vrátit zpátky na to pole, odkud vyšel soupeř, který ji donutil k ústupu.

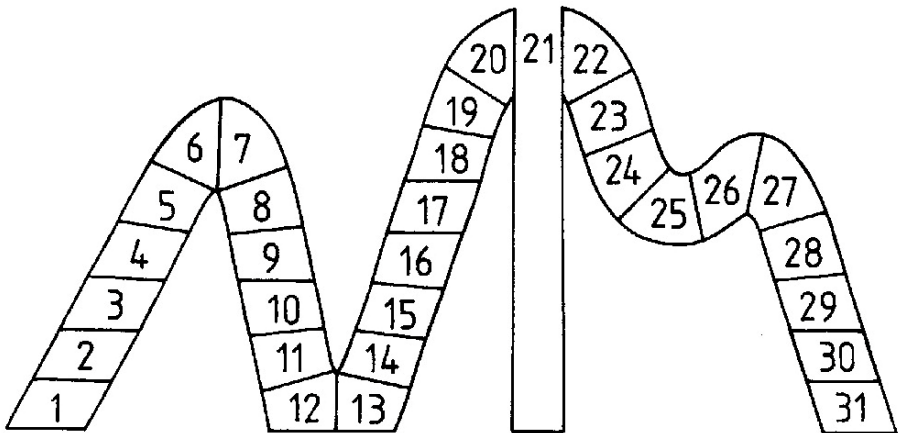
8. Propast. Figurka, která se zastaví na poli označeném číslem 21 (propast), musí se vrátit až na start.

9. Příchod do cíle. Kámen, který dojde ke konci herního plánu, smí z něho vyjít jen tehdy, když hráč hodí přesně potřebné číslo. Jestliže stojí na 31., posledním poli, musí mu padnout jednička, jinak zůstane stát. A může být pochopitelně přinucen k ústupu dalšími hráči, kteří na jeho pole dorazí. Kdo se dostane se svou figurkou na 30. pole, potřebuje hodit dvojku, jinak nemůže cestu dokončit. Atd.

10. Zakončení hry

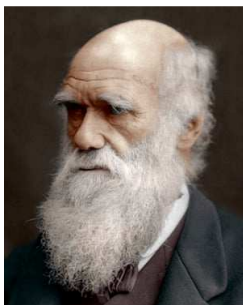
10.1 Zvítězí hráč, který projde se svou figurkou první cílem.

10.2 Ostatní pokračují ve hře, dokud nezůstanou na herním plánu jediný, poslední kámen.

Pošlete nám do redakce fotografie vašich herních plánů. Ten nejhezčí odměníme stolní hrou.

Oni takto a jak ty?

Charles Darwin
1809-1895

Britský přírodovědec a zakladatel evoluční biologie.

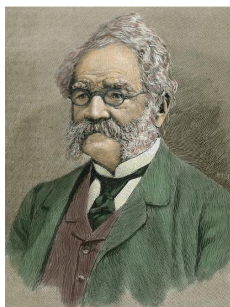
Nikdy jsem nepopíral jsoucnost Boha. Jsem přesvědčen, že vývojovou teorii lze sladit s vírou v Boha. Je nemožné dokázat a pochopit, že velkolepý a nadmíru nádherný vesmír, tak jako člověk, povstal jen náhodou. To považuji za hlavní důkaz jsoucnosti Boha.

Julius Robert Mayer
1814-1878

Německý lékař a fyzik, jeden ze zakladatelů termodynamiky.

Svůj život končím s přesvědčením, které vychází z hloubky mého srdce: pravá přírodní věda a filosofie musejí vést k víře v Boha a ke křesťanskému náboženství.

Werner von Siemens
1816-1892

Německý vynálezce a průmyslník.

Čím hlouběji pronikáme do působení přírodních sil, tím pokornějšími se cítíme a tím více vzrůstá náš obdiv nad nekonečnou Moudrostí, která udržuje pořádek ve světě a proniká celé stvoření.

Příbuzní mě nutí dělat „opatření“ proti uhranutí

Často se s uhranutím spojuje zlořečení a zaříkání, které jsou opakem žehnání. Účinky každé formy proklínání umocňuje hřích a nedůvěra Bohu. Církev nám doporučuje žít v posvěcující milosti a důvěřovat příslibům v Božím slově.

Vážená redakce,

jsem maminkou malé dcerky. Když k nám přijde babička nebo prababička, nepřetržitě nás varují před uřknutím dítěte. Připomínají mi, abych tvářičku naší dcery potírala pomočenou plenkou, a tak předešla následkům z uřknutí. Přestože jde o věřící ženy, odvolávají se na "osvědčené" zkušenosti s touto praktikou. Mohli byste z křesťanského pohledu vysvětlit, co to je uhranutí, jaké má následky a jak mu předcházet? Jak máme svůj odmítavý postoj vysvětlit rodičům? Děkuji.

Ivana

Milá Ivano,

upřímně vám děkuji za otázku i za odmítavý postoj k pověrám. Uhranutí lze nazvat i prokletí pohledem. Je to názor, že upřený a negativní pohled může způsobit druhému člověku zdravotní potíže - slabost, malátnost, nevolnost, zvracení a podobně. S uřknutím se nejednou spojuje zlořečení a zaříkávání. Při zlořečení jde o vyslovené přání zla a při zaříkávání o přehnané vyslovení obdivu („jéje, jaké krásné dítě!“). V důsledku toho prý dítě může dostat zdravotní problémy. Jaký postoj máme k těmto věcem zaujmout jako křesťané?

Přání zla nebo proklínání je opakem požehnání. Proklínání je touha, aby se druhému člověku stalo něco špatného. To může být vyjádřeno slovy, gesty nebo špatným pohledem. Zvláštní formou je sebeproklínání, čili svolávání zla na vlastní osobu. Například: Já to nikdy nedokážu! Já jsem debil! Mě z toho klepne!"

Proklínání působí přirozeně a duchovně. Pokud je vyjádřeno v přítomnosti toho, komu je určeno, může působit negativně na jeho mysl a emoce. Závisí to na tom, zda je přijato, nebo zda má z něho strach. Duchovně působí zejména tehdy, když pochází od toho, kdo má nad daným člověkem větší autoritu - například rodič nad dítětem, prarodič nad vnučetem nebo nadřízený nad podřízeným.

Co otevírá člověka účinkům proklínání? Hřích, nedůvěra Bohu a obava, že se mi stane něco špatného. Ta vede k strachu a úzkostí. Co nám však říká Boží slovo? "Nebojte se." (Mt 28,10) nebo "Nestane se ti zlého, pohroma se k tvému stanu nepřiblíží. On svým andělům vydal o tobě příkaz, aby tě chránili na všech tvých cestách." (Ž 91,10-11). Pokud věříš, že tě Bůh ochrání, on tě nezklame! Pokud věříš, že tě někdo uhrane, pochybuješ o Boží ochraně a otvíráš se k působení zlého ducha, který ti chce škodit.

Jak se bránit před urknutím? Nebojte se důvěřovat Bohu. Žijte v čistotě srdce - v milosti posvěcující. Přejte všem dobro, jak řekl Ježíš: "Milujte své nepřátele. Dobře činite těm, kteří vás nenávidí. Žehnejte těm, kteří vás proklínají, modlete se za ty, kteří vám ubližují." (Lk 6,27-28).

Milá Ivano, doporučuji vám i ostatním rodičům, abyste denně žehnali své děti a svěřovali je pod Boží ochranu a také ochranu Panny Marie. Modlitba rodičů je na základě autority, svěřené Bohem, silnější než všechna urknutí. Nakonec, my křesťané, jsme jako Ježíšovi učedníci dostali moc nad úklady ďábla: "Hle, dal jsem vám moc šlapat po hadech a štírech a po veškeré síle nepřítelů, takže vám v ničem neuškodí." (Lk 10,19).

Existuje však i tzv. pseudourknutí, když má člověk příznaky uhranutí bez jakéhokoliv podnětu zvenčí. Přivolal si ho svým strachem, podezříváním druhých a vírou v negativní věci. V praxi se málokdy dokáže, že dotyčný byl skutečně urknut. Většinou jde o přirozené zdravotní komplikace nebo autosugesce. Vzhledem k tomu, že příznaky urknutím se projevují tělesně, potřebujeme k jejich odstranění použít přirozené prostředky: jít za lékařem, respektovat jeho pokyny a užívat předepsané léky. Pokud nemáme výslovné důkazy, přestaňme podezřívát druhé, protože bychom se dopouštěli křivého obviňování.

Pokud by opravdu šlo o působení negativních duchovních sil, použití materiálních prostředků na jejich odstranění by bylo neúčinné. Pokud bychom však přirozeným věcem připisovali nadpřirozenou moc, jak je to například u počůrané pleny, byla by to pověra. Morální teolog A. Beneš píše: "Protože tyto praktiky nemohou dosáhnout cíle samy o sobě, dává se zde Satanovi

možnost zasáhnout; pomoc se očekává ne od přirozených prostředků, ani od Boha a jeho andělů".

Milá Ivano, uvedené skutečnosti ve vaší rodině mohou být vhodnou příležitostí pro hlubší rozhovor s vašimi rodiči o podstatě katolické víry. Věřím, že i tyto řádky vám pomohou zdůvodnit jim váš odmítavý postoj. Na závěr ještě jedna rada: "Podříd'te se tedy Bohu. Vzepřete se ďáblu a uteče od vás, přiblížte se k Bohu a přiblíží se k vám..." (Jk 4,7-8).

(podle KN)

Proč odmítnout tzv. Silvovu metodu?

Křesťan by měl vědět o nebezpečí této metody, která má základ v magii, věštění a v spiritismu. Adept Silvovy metody se tak spojuje s duchovní bytostí, která není Božím Duchem.

Vážená redakce,

obracím se na vás s problémem, který se týká naší rodiny. Můj syn a jeho nevěsta začali se Silvovou metodou. Prý se cítí vyrovnání, mají nadhled a pořádek v mysli ... Moji přátelé mě upozornili, že tato metoda není v souladu s naší vírou a může narušit jejich vnitřní život i psychiku. Napište, prosím, v čem je tato metoda z křesťanského pohledu nepřijatelná a zavádějící? Děkuji.

Magdaléna

Paní Magdaléno,

vaším blízkým byla Silvova metoda nabídnuta jako účinný prostředek k navození vnitřního klidu a zdokonalení mozkových schopností, proto se jim zdála přitažlivá. Navíc její zakladatel José Silva se prohlašuje za člena Římskokatolické církve, což spletlo už mnohých křesťanů.

Ačkoli Silva usiluje o vědecké vysvětlení metody, svou povahou se řadí mezi starodávný spiritismus. Opírá se o poznatek, že v našem mozku pulzuje elektrická energie. V bdělém stavu, v rovině beta, mozek vysílá jinou frekvenci

elektrických impulsů jako v tzv. stavu alfa. Ten je charakteristický pro usínání a probouzení. Podstatou metody je naučit zájemce sestupovat do této hladiny. Údajně ve fázi alfa mozek pracuje výkonnější než v jiných hladinách, neboť do činnosti jsou zapojeny obě polokoule mozku. Navození daného stavu je založeno na samohypnóze, která má usnadnit ovládnání tělesných funkcí (vlastních nebo u jiných lidí), předpovídání budoucnosti, dokonce spuštění léčebného procesu. Autor metody, bývalý hypnotizér, tvrdí, že svět je řízen "vyšší Inteligencí", která však není totožná s Bohem (alespoň ne s křesťanským). Komunikace s touto bytostí je možná v požadované rovině alfa.

Přechod do hladiny alfa uskutečňuje frekventant Silvovy metody pomocí okultní meditace a představivosti. Díky ní získává adept jednoho nebo dva nejnítěnější společníky, kteří ho vedou životem a zároveň ho spojují se zmíněnou nejinteligentnější bytostí. Vyvolávání tohoto průvodce ve svém vědomí je praktický spiritismus, který je v samém základu této metody. Boží slovo zakazuje spiritismus a považuje ho za modloslužbu. Metodou prezentována potřeba duchovního průvodce je pouze krycím manévrem na vstup nečistých bytostí, které převezmou jakoukoliv podobu, provedou zázrak uzdravení, navozují jasnovidické schopnosti jen proto, aby přesvědčily člověka o "pravdivosti" metody. Jasným příkladem této rafinované lži je dílo autorky Johany Michaelsonovej *The Beautiful Side of Evil - Krásná tvář Zla*. Autorka popisuje osobní zkušenost se Silvovou metodou. V současnosti je vděčná Bohu, že jí umožnil rozpoznat duchovní léčky, a s metodou navždy skončila. Pro křesťana je podstatné, aby věděl o nebezpečí této metody, která má základ v magii, věštění (pořízení jasnovidné a telepatických schopností) a v spiritismu (samohypnózou zprostředkování duchovní průvodci). Adept metody se tak spojuje s duchovní bytostí, která není Božím Duchem. Totiž síla Zlého spočívá v tom, že lidé nežijí s Ježíšem. Silvova metoda je od tohoto spásanosného vztahu jednoznačně odvádí.

Nebezpečí Silvovy metody nehrozí pouze v duchovní rovině. Pomocí této metody člověk uniká z reality a vytváří si falešné představy ve svém vědomí.

Běžné schopnosti naší psychiky, logické a racionální myšlenkové postupy, se takto potlačují. Logika a střízlivé uvažování jsou přirozené opěrné body naší pozemské existence a jejich zpochybnění vytvářením iluzorního světa může po čase vyvolat psychické a následně i tělesné problémy. Psychologové varují před setrváváním ve stavu, za kterým je lidská projekce, protože oslabuje psychiku člověka. Proto není zvláštností, že s absolventy Silvovy metody se setkáváme i na psychiatrických odděleních..

(podle KN)

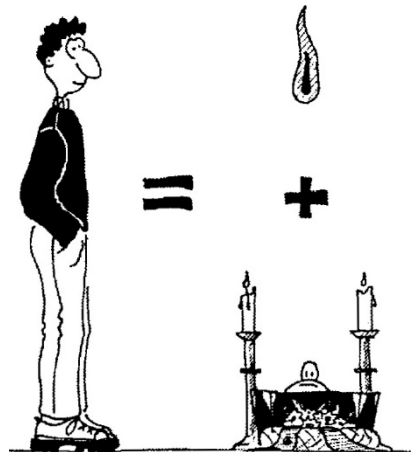
Tak, to jsem já?

2. Duše – životní princip

Na těle je vše tak fantasticky uspořádáno, že je nám vzorem pro projektování super moderních strojů.

Stačí se podívat do zrcadla a všimnout si své hlavy... Kolik složitých orgánů je na ní a jak navzájem spolupracují, doplňují se, ... A ty oči! Představ si!

Brána do duše člověka

Sítnice oka se skládá ze 130 milionů tyčinek, které jsou citlivé na světlo. Oko je spojeno s mozkiem očním nervem, který má průměr pouze 1,5 milimetru. Nerv obsahuje okolo 60 milionů vláken.

Životní princip

Klobouk dolů před Věčným architektem. To je skutečně zázrak. Ale tělo oživuje ještě něco dokonalejšího. Co to je? Duše. A oči jsou oknem do duše člověka.

A co je duše?

Duše je duchovní podstata. Je stvořená k Božímu obrazu. Máme tedy něco ze schopností, jaké má Bůh, ale nejsou tak dokonale rozvinuté.

Rozum a svobodná vůle jsou základní projevy duše. Rozumem poznáváme svět a svobodnou vůlí se snažíme dosáhnout skutečností, které považujeme za dobré.

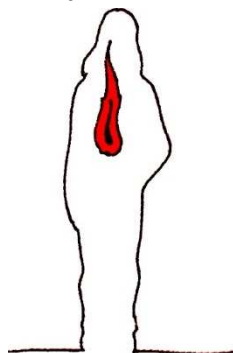
Duši můžeme zjistit přes její projevy. Oživuje tělo. "Sjednocuje" mě s ním. Je to moje já. Je to můj základní životní princip.

Jaká je moje duše?

To je velmi zajímavá otázka. Opravdu, jaká je? Dá se to vůbec zjistit? Jelikož duše se projevuje skrze myšlenky, rozhodnutí, touhy, city, postoje, lásku, fantazii, ... a také jinak, tak z toho mohu o ní něco zajímavého zjistit. A k tomu vám pomůže i následující test!

Taková je...

O velikosti naší duše řekl Pán nádherná slova. Zde jsou souřadnice textu: Mt 16,24-28.

V testu opět jde o subjektivní zjištění toho, co se nachází v tvé duši. Tak se vidíš ty. Jiní možná jinak. Ověř si to.

Je to vlastně malé zpytování svědomí.

Výlet do říše hodnot

Na každou otázku si odpověz některou z následujících odpovědí:

- a) Nevím (0 b)
- b) Ani ne (1 b)
- c) Jak kdy (2 b)
- d) Je to uspokojující (3 b)
- e) Ano, je to dobré (4 b)

- 1) Máš rád lidi?
- 2) Udržuješ kolem sebe pořádek?
- 3) Rád přemýšlíš o smyslu života?
- 4) Dokážeš se obětovat za dobrou věc?
- 5) Umiš se nadchnout krásami přírody?
- 6) Máš rád pravdu?
- 7) Býváš klidný?
- 8) Přeješ druhým dobré?
- 9) Jsi odvážný?
- 10) Máš rád humor?
- 11) Jsi trpělivý?
- 12) Umiš se radovat z maličkostí?
- 13) Modlíš se rád?
- 14) Máš rád život?
- 15) Býváš štedrý?

Hodnocení

45 - 60 bodů

Tvá duše má krásné vlastnosti. Podle výsledků máš moudrost, pevnou vůli, vyvážené city. Miluješ život a cítíš k němu lásku. Nezapomeň použít své dary pro dobro druhých. Nejdůležitější, co krásí duši, je milost posvěcující. Tehdy máš "Božskou krásu", kterou cítí tvé okolí a zazáří i ve věčnosti. Důležitá rada: Nebud

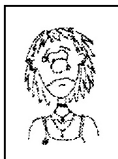
pyšný.

30 - 44 bodů

Je to dobré. Tvá krása duše se projevuje živým zájmem o druhé, ochotou pomoci, ovládním se ... Někdy však nedotáhneš věci do konce. Býváš i náladový. Říká se, že věkem se to u člověka ztratí, ale na to se ty opravdu nespolehej. Častěji by sis měl dělat zpytování svědomí, abys zjistil, kde máš své rezervy.

15 - 29 bodů

běda ti.

Bylo možné dopadnout ještě hůř, ale ty přece máš na víc. S tímto stavem své duše opravdu nemůžeš být spokojen. Potřebuješ rozvinout své rozumové schopnosti. Studium, pozorováním života, ... Možná se ti nechce na sobě pracovat a v tom bude tvá největší chyba. Potřebuješ impuls. Pokud se v tobě špatné návyky zakoření,

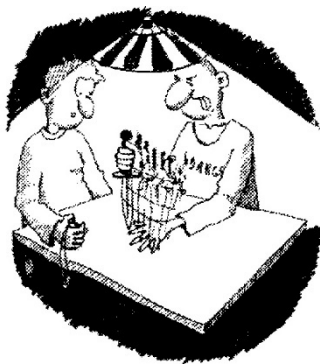
pod 15 bodů

Neboj se začít. Vždyť mít krásnou duši znamená mít mnohem více štěstí, než máš teď.

Pevně věřím, že se nenajde nikdo, pro koho by platily následující řádky. Ale pokud ... Člověče, není to s tebou dobré. Co jsi dosud s sebou dělal? Kudy jsi chodil, že se na tebe nalepilo tolik nectností. V jaké společnosti žiješ? To nejsou výčitky... To jsou již otázky, které když pravdivě zodpovíš, může dojít k zahájení přeměny.

Tak či tak, tohle je důležité: Psychohygienu duše

Psychologové tvrdí, že každý člověk "dělá hlouposti" asi 20 minut denně. Někdo více, jiný méně... Projevuje se to různě. Někdo hází hrnce na zem, další mluví sám k sobě, jiný se trápí pro malichernost, ... Jednoduše: Každý "blbne" svým způsobem.

Aby toho bylo co nejméně, nabízíme vám "abecedu" starosti o duši.

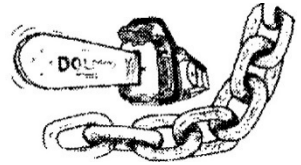
Nejdůležitější skutečnosti ovlivňující duši jsou:

vlastní tělo – jeho zdraví, svěžest, pohoda, ochota poslouchat... (viz článek o těle v minulém čísle.)

obrazy – probouzejí síly, které v duši člověka velmi dlouho žijí. Pokud jsou dobré, mohou mi přinést správný model do života. Pokud jsou špatné, zlo žije ve mně a působí. Zvláště emotivní záběry z filmů člověkem velmi dlouho hýbou.

ticho – člověk by měl být alespoň 20 minut během dne sám se sebou. V tichu má zjistit, co má v něm sílu, jaké myšlenky se v něm prohánějí. Jaké city jím hýbou. Ale především v tichu se dá nejlépe setkat s Bohem.

hudba – na duši má vliv to, co poslouchám. Hudba má sjednocovat člověka, a ne rozbíjet. Agresivní hudba "vymývá" duši. Přináší do podvědomí agresivitu.

barvy – ovlivňují mou náladu, celkové smýšlení. Je velký rozdíl, zda vstupuje do mě něco pochmurného nebo radostného.

chlad, pohyb, odpočinek... – někdy je velmi vhodné prožít prostředí, které mě obklopuje. Zkusit, jak krásně fouká vítr, jak chladí rosa v trávě, jak šumí les. Probouzí to v duši nádherné schopnosti, na které jsem už možná zapomněl.

Přítomnost dobrých lidí

Duši prospěje přítomnost dobrého člověka, dítěte. Oni mají v sobě dobro, svěžest...

Dobrým rozhovorem je možné dostat to z jejich duše do své. Usídli se ve mně jejich nádhra, dobrota. Skutečně se dá očistit vnitřek dětskou přítomností, radostí, úsměvem, optimismem.

Jsou i nadpřirozené prostředky, jako:

Milost posvěcující,
modlitba,
dobré skutky,
svátosti,
lásky,
víra,
naděje,
ctnosti, ...

52 JEDNODUCHÝCH ZPŮSOBŮ JAK S DĚTMI MLUVIT O VÍŘE

50.

SLOVO MÁ VELKOU MOC – RESPEKTUJME JI!

Učení víry

- Morální život nás zavazuje mluvit pravdu a pravdivě jednat.
- Ježíš nám pomáhá zodpovědně přistupovat k druhým lidem a respektovat je.

Podněty na poučení z každodenního života

- Když vy nebo váš manžel / vaše manželka někoho ostře zkritizoval a později se za to omluvíte.

- Když vaše dítě poškodí nějakou věc v domácnosti, ať už záměrně, ze žertu, nebo náhodou.
- Když rodina společně stoluje.

Ve třetí kapitole svého dopisu **apoštol Jakub** popisuje velké škody, které může napáchat neukázněný jazyk. Jakub **jazyk** nazývá "neklidným zlem, plným smrtícího jedu", který nikdo nedokáže zkrotit. Stejně jako jiskra v okamžiku podpálí celý les, tak i lehkavá řeči ničivým plamenem spálí naše mezilidské vztahy. V tomto jsou Jakubova slova pro nás rodiče velmi důležitá. Co naše děti? Snadněji někoho kritizují nebo chválí? A co my? Spíše děti kritizujeme, když se o něco snaží, nebo jim naopak pomáháme budovat zdravé sebevědomí? Jakub nás vybízí, abychom si vyprošovali moudrost, která pochází od Boha, aby naše slova byla "uklidňující, skromná, smírná, plná milosrdenství".

Začátek rozhovoru

Promluv si se svým synem nebo dcerou o účinku, jaký má na druhé upřímná pochvala a laskavé slovo. V rodině se snažte říci si navzájem každý den v tomto týdnu alespoň jednu pozitivní věc.

Jak poslouchat

Pokud své dítě pozorně posloucháš, velmi snadno zjistíš, jaký "slovník" používá. Jsou v něm slova povzbuzení, pochopení, když někdo udělá chybu, a slova, která poukazují na lepší stránku věci? Pochval své dítě, pokud k někomu mile a srdečně promluví. Řekni mu, že přesně tak by se zachoval i Pán Ježíš. Nesnaž se ho však hned posuzovat a opravovat, pokud někoho kritizuje – ať už jde o někoho, kdo má špatný vkus, nebo to, že ten někdo jen využívá celý svět, nebo že jeho učitel je tak či tak řádný mamlas. Ačkoli to někdy zní krutě, ale tvé dítě říká to, co v dané chvíli upřímně cítí a vnímá.

Pokud syn nebo dcera nemluví vysloveně surově a vulgárně, což je třeba pochopitelně okamžitě zastavit a řešit, jen jim připomeň, že pokud připustí, že se věci mohou postupně měnit, i oni časem změní svůj názor na věci a lidi. Toto své tvrzení občas podepři důkazy, ale nedělej to pokaždé, když někoho kritizují, protože mohou nabýt dojmu, že podle tebe jsou všechny jejich názory nesprávné.

POVZBUZENÍ PRO VÁS

Doporučené čtení z Pisma svatého

Apoštol Jakub nás upozorňuje, abychom dokázali ovládat svůj jazyk: Jak 3, 1-12.

Co na toto téma říká Církev

Slovo má obrovskou moc – to vám potvrdí každý psycholog, básník, textař nebo romanopisec. V biblických dobách se na vyslovené slovo kladl opravdu velký důraz, protože většina lidí tehdy neuměla číst ani psát. Hebrejové věřili, že vyslovené slovo má takovou moc a sílu, že vykoná to, co jeho význam naznačuje. V 27. kapitole knihy Genesis například **Jakub** podvedl svého otce **Izáka**, aby mu udělil požehnání, které bylo určeno pro prvorozeného syna **Ezaua**. Izák nemohl svá slova ani po zjištění podvodu vzít zpět, protože již byla vyslovena (Gn 27, 33). Právě z tohoto důvodu byly všechny přísahy, sliby, ústní dohody, požehnání a prokletí považovány za mimořádně závažné a mocné. Není divu, že i dvě z **Desatera Božích přikázání** usměřňují používání slov: nebrat jméno Boží nadarmo a nelhat. Z evangelií víme, že Ježíš proto tak působil na lidi, protože mluvil jako ten, kdo "má moc" (Mk I, 27).

Když ti dnes někdo řekne "dávám ti své slovo", ty mu můžeš jediné uvěřit nebo neuvěřit. Pokud tento člověk splní své slovo, jsi v bezpečí, pokud ho nesplní, máš problém. Bůh nám svá slova dal skrze proroky s tím, že ani jedno z jeho slov se k němu nevrátí naprázdno. Ve Starém zákoně se nám Bůh zjevoval prostřednictvím svého slova a svých skutků. V Novém zákoně nám Bůh dává své Slovo přímo a není jím nikdo jiný než jeho jediný Syn Ježíš Kristus. Jan ve svém evangeliu popisuje Ježíšovo vtělení těmito nádhernými slovy: "...a Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi" (Jan 1, 14). Boží slovo je svatý slib, známý také jako **Smlouva**. A Bůh je svému slovu vždy věrný a dodržuje ho!

Krátká modlitba s dítětem

Obrať se nyní ve svém srdci k Ježíši a poděkuj mu za to, že ti ukazuje, jak máš používat slova, díky kterým budeš vnášet do světa pokoj a lásku:

Ježíši, děkuji ti, že mě učíš,
jak mám používat slova ke konání dobra.
Pomoz mi povzbuzovat a těšit slovy
i své bližní.
Amen.

Pohled do historie

V pohledu do historie žďárecké farnosti pokračujeme rokem 2004. Žďáreckou farnost spravoval excurrento P. Miroslav Parajka, farář v Dolních Loučkách.

2004

V první den nového roku 2004 jsme poděkovali ambroziánským chvalozpěvem Te Deum... za rok uplynulý. V brněnské diecézi byl rok 2004 vyhlášen rokem rodiny.

V létě byla dokončena oprava kostelní zdi a zbudována nová asfaltová silnice okolo kostela.

Na přelomu července a srpna byl ustanoven novým tišnovským děkanem P. Buchta se sídlem v Čebíně. Stávající děkan Mons. Josef Šindar zůstává v Tišnově jako farář tišnovský a v Předklášteří.

V září zemřel P. Stanislav Bláha, někdejší správce v Kuřimské Nové Vsi, který vypomáhal v naší farnosti po dobu vážné nemoci místního faráře P. ThDr. Františka Koláře. Byl pohřben v Břežanech u Znojma.

V říjnu přijel z Itálie na dovolenou P. Zdeněk Kopřiva. Mše svatá tiché a za malé účasti věřících každý den.

Poslední dny měsíce října byly mimořádně slunné a teplé (přes 20 °C), stejně tak i konec roku byl bez sněhu. Sníh napadl až na Vánoce, ale hned roztál.

O Vánocích zpívány části Rybovy České mše Vánoční za pomoci zpěváků z Dolních Louček.

Zpracoval: R. Mašek

Co jsme prožili

Farní den ve Žďárci

V neděli 26. května se u farního sálu ve Žďárci konal farní den, v pořadí již pátý.

Začátek byl stanoven na 14:00. Farníci postupně přicházeli a zaplnili připravené posezení u farního sálu. Po příjezdu otce Pavla se pak přesunuli do farního kostela sv. Petra a Pavla, kde proběhla krátká bohoslužba a modlitba za farnost.

Poté se vrátili zpět k farnímu sálu, kde farní den pokračoval.

Lidé si popovídali, ochutnali dobroty, které připravily šikovné hospodyňky. Děti si zahrály různé hry.

Součástí farního dne byla i týmová soutěž ve třech disciplínách. A protože pro vítěze byla připravena zajímavá odměna, nebyla o účastníky nouze. Vítězem se stal nakonec tým složený z farníků z Dolních Louček, který měl ve svém středu velkou oporu, otce Pavla. O vyhranou odměnu se pak se všemi účastníky soutěže rozdělil.

Upřímné poděkování a Pán Bůh zaplat' všem, kteří se do této akce zapojili a pomohli s přípravou.

R. Mašek

První svaté přijímání ve Žďárci

V neděli 2. června jsme společně slavili první sv. přijímání 4 děvčat z naší farnosti. Nejen děti, ale i my rodiče jsme prošli důkladnou přípravou, probíhající na faře v Dolních Loučkách, kde jsme si osvěžili základy křesťanské nauky. Načež přišla i další zkouška – vypracovávat s dětmi pracovní sešity. U některých otázek se ne jeden rodič zapotil, zapojil kmotry, či jiné pomazané hlavy. Když bylo nejhůře i pan farář pomohl.

Po této přípravě nastala praxe – 1. svatá zpověď. Když děvčata odcházela od zpovědi s úsměvem, bylo to povzbuzující pro nás ostatní.

A v neděli nastala dlouho očekávaná chvíle, kdy děti poprvé přišly za Pánem a mohly ho přijmout do svého srdce.

Tímto děkujeme otci Pavlovi, i Vám všem, kteří jste na naše děti mysleli v modlitbách a také těm, kteří nám dali prostor v prvních lavicích, abychom děkovali společně s dětmi zpěvem. Neboť „kdo zpívá dvakrát se modlí“

Pán Bůh zaplať.

Rodiče

A nyní si zkuste i pár otázek vy.

1. Křesťané by měli být podnikavý, a objevitelští. Přečtete si **Matouš 13, 44-47** Jaké vlastnosti má podle tohoto textu křesťan?
2. Najděte příbuzné Pána Ježíše (Bible o nich mluví jako o jeho „bratřích a sestřích“, ale byli to jeho bratrance, sestřenice a jiní příbuzní)
3. Kde prožil Pán Ježíš většinu svého života

První svaté přijímání v Dolních Loučkách

"Přijď, Duchu svatý, naplň srdce svých věrných a zapal v nich oheň své lásky!"

V neděli 9. června, o slavnosti Seslání Ducha svatého, za teplého slunečného počasí, jsme prožívali v našem farním kostele krásné chvíle naplněné radostí se čtyřmi chlapci, Jakubem Šebkem z Dolních Louček, Janem Kubíčkem z Horních Louček, Tomášem Martinkem z Újezda a Lukášem Klusákem z Pernštejnského Jestřabí. Tito kluci poprvé přistoupili ke stolu Páně a moc se na tento okamžik těšili. Nejdříve ale očistili svá srdíčka od hříchů při sobotní svatě zpovědi.

těšili. Nejdříve ale očistili svá srdíčka od hříchů při sobotní svatě zpovědi.

V 10:45 byla sloužena otcem Pavlem slavnostní mše svatá. Jakub, Honzík, Tomáš a Lukáš přišli svátečně oblečení. Byl to pro ně velký den, který se určitě zapsal zlatými písmeny do jejich života. Vždyť setkat se poprvé s Pánem Ježíšem ve svátosti Eucharistie znamená naplno prožívat radost, štěstí, ale hlavně vnímat tento okamžik a uvědomit si, že je to On, který se za nás obětoval, aby nám přinesl spásu.

Kluci při mši svaté obnovili křestní slib. Uzavřeli s Bohem smlouvu a potvrdili ji svým podpisem. Své zapálené svíce, světlo Kristovo, vložili do předem připravených stojánků. Přečetli přímluvy a nesli obětní dary. Do čtení Božího slova a přímluv se zapojili také rodiče prvkomunikantů.

Pro naši farnost to byl opravdu nezapomenutelný duchovní zážitek. Po skončení bohoslužby se před kostelem podávalo pohoštění.

Upřímné poděkování patří otci Pavlovi za celebrování mše svaté, za trpělivost, ochotu a obětavost, rodičům za snahu, panu varhaníkovi, ministrantům a všem, kteří se postarali o pěkný průběh slavnosti. Ten největší dík je třeba vyslovit Pánu Bohu, protože dětem žehnal po celou dobu jejich přípravy a dovedl je až ke slavnostně prostřenému stolu s pokrmem lásky.

Provázejme Jakuba, Honzíka, Tomáše a Lukáše svými modlitbami, aby nikdy nezapomněli na svůj slib, který dali Bohu, na slavný den, kdy se i s rodiči a kmotry účastnili slavnostní hostiny. Ať tyto děti jdou vždycky za věčným světlem nekonečné Boží lásky a nikdy na Boha nezapomenou. Ať pod ochranou nebeské Matky dojdou do Boží náruče. Modleme se i za našeho pana faráře, aby ho provázela radost nejen z tohoto dne, ale i z těch následujících.

Jana Jurná

Páté evangelium

30.

Jděte do celého světa a rozmlouvejte s lidmi: ze svobodné výměny názorů vzejde pravda.

„Jděte tedy, získejte za učedníky všechny národy, křtěte je ve jménu Otce i Syna i Duchá Svatého a učte je zachovávat všechno, co jsem vám přikázal.“

(Mt 28,19-20)

V tradičních evangeliích se o „zvěstování“ mluví tak neomaladě, až nám to skoro rve uši.

Ježíš se vyjadřuje rázně a drsně: nikoho nezve ke společnému duchovnímu hledání a ani sám zjevně nic nehledá. Nic ne-zkoumá, nevyslovuje žádné hypotézy a s nikým nevede dialog, pouze a jedno-duše „říká“. Chová se jako ten, kdo má pravdu, ba co víc: kdo sám pravdu ztěle-sňuje.

Totéž doporučuje i svým apoštolům: mají lidem předkládat fakta, ne je vybízet k debatám. Přinášejí jim vzácnou perlu, která nemá být hozena sviním, ale strážena jako ten nejvzácnější poklad. Kdo evangelium přijme, je blahoslavený, kdo ho odmítne, zůstane vězet ve tmě - učedník s ním nemá dál sdílet ani prach na obuvi, ale rychle se odebrat hlásat evangelium dalším lidem.

Urputné získávání nových stoupců je Ježíšovi cizí. Farizeům je vytýká a svým apoštolům nedoporučuje.

Na tom, že je tento přístup odsouzeníhodný, se shodneme všichni, ale co se týče postupu při zvěstování evangelia, máme jisté výhrady.

Stejně jako proselytismus (přetahování věřících z jiných vyznání) totiž omezuje svobodu druhého a nedovoluje mu myslet vlastní hlavou. Skutečnost, že křesťanská zvěst je pravdivá, na tom nic nemění, naopak! Tím spíš by bylo na místě mlčení, pravdu přece doprovází síla, kterou lež nikdy mít nemůže, a proto ten, kdo pozná pravdu, se podle toho musí chovat. Stoupenci lživých učeních své názory hlásat a prosazovat mohou, ale my ne! Naše svědectví ať je co možná nejtišší.

Největší nebezpečí při hlásání evangelia je skryto v představě, že na lidi sestupuje shůry pravda už hotová, a že pravda není plodem hledání, debat a našeho neúnavného ducha. Kdo uznává tradiční způsob hlásání evangelia, začne dříve či později považovat Boží zjevení za něco objektivního, existujícího samo o sobě.

Když však apoštolově nebyli vysláni „hlásat“ evangelium, co mají ve světě dělat?

Z našeho textu to vyplývá naprosto jasně: mají vyvolávat diskuse a nestranně je řídit, aby se mohly svobodně utkat všechny názory.

Pravda, která je skryta v lidském srdci a myslí - nebo spíše v srdci a myslí celého lidského rodu - tak bude moci vyjít na světlo. A my všichni ji přijmeme nějakou despotickou vládkyní, která nám vnucuje svůj názor, ale jako dceru, kterou jsme sami v bolestech přivedli na svět.

Nyní je nám zřejmé, že páté evangelium propojuje Ježíšův přístup s přístupem Sokratovým. To nás, pravda, trochu udivuje, protože tyto dva muži se přece tolik lišili. Stačí si vzpomenout, jak směle a neohroženě, bez jakékoliv známky znechucení či smutku vypil aténský filozof svou číši bolehlavu.

(z knihy *Páté evangelium*, Giacomo Biffi)

Co nás čeká

Pouť ve Skryjích

Tradiční pouť ke sv. Cyrilu a Metoději ke kapličce ve Skryjích bude 5. července. Mše svatá bude v 11:00 hod.

Pouť na Litavě

Tradiční pouť ke sv. Anně na Litavě bude 20. července. Mše svatá bude v 16:00 hodin.

Pouť v Tišnovské Nové Vsi

Poutní mše svatá bude 10. srpna v 16:00 hod.

Pouť v Boru

Poutní mše svatá bude 17. srpna v 10:00 hod.

Pouť v Horních Loučkách

Datum a čas bude upřesněno v ohláškách.

Žehnání automobilů

Tradiční žehnání automobilů a prosby za šťastné cesty a návraty z nich proběhne u kostela v Olší 25. srpna ve 14:00 hod. Potom jste všichni zváni do Dolních Louček na farní dvůr k přátelskému posezení u pečené ovečky 😊.

Pouť v Újezdě

Poutní mše svatá bude 31. srpna. Čas bude upřesněn v ohláškách.

Změna vyhrazena

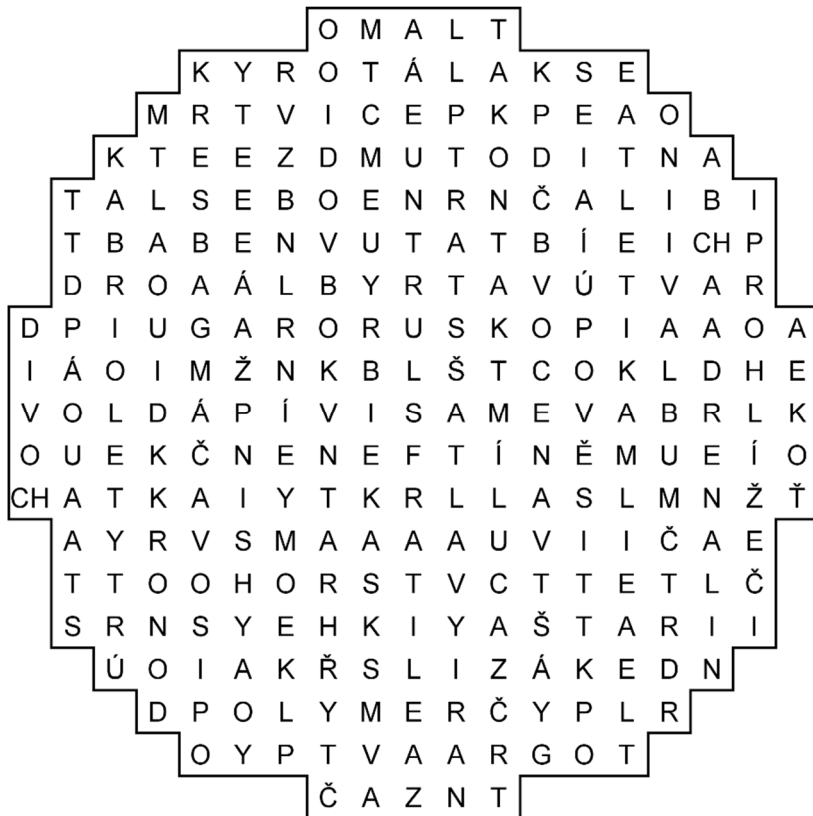

Baví se dva studenti teologie:

- Víš, co rozdál Bůh nejspřavedlivěji, ke všeobecné spokojenosti?

- Co, prosím tě?

- **Odpoď je v tajence** ☺ Copak jsi slyšel někdy někoho stěžovat, že toho má málo?

adrenalin; album; alibi; antidotum; argot; architekt; ataky; atlas; atletika; bolest; carevna; čidlo; čtyřhra; dálka; divoch; donor; elemi; elita; eskalátory; flutter; Heřman; chatka; chuligán; kabriolety; kontakt; kresba; krmič; lapili; masiv; mlsal; mrtvice; neobeslat; obezita; obvod; opisovač; ortel; pádlo; perleť; počítadlo; pointa; polymer; pověsit; prase; prohlížeči; rande; Rusko; sabat; sliny; slizák; sport; straník; šatlavy; štvanec; tropy; trumpet; ulita; umění; únosy; útvar; vetry; začátečník; zvyky; žínka

Nezbedův humor

Martin stojí nehybně před cukrárnou a zarputile se dívá dovnitř.

„Co tu, prosím tě, děláš?“ ptá se ho kamarád.

„Bojuju.“

„Cože?“

„Zoufale bojuju.“

„A s čím, prosím tě?“ ptá se kamarád.

„S pokušením.“

Ve vlaku cestuje mladík a čte Bibli. Najednou vykřikne: „Hospodin je borec, převeď Izraelity Rudým mořem!“

Spolucestující ho schladí: „Co je na tom zázračného, vždyť tam bylo jen dvacet centimetrů vody.“

Mladík čte dál a po chvílce opět zvolá: „Hospodin je borec, utopil Egyptany ve dvaceti centimetrech vody!“

Přilétne duše do nebe a moc se směje.

„Proč se směješ?“ ptají se andělé.

„Podívejte se dolů, oni mě pořád ještě operují.“

Malý Luboš je na koncertě a nejvíc se mu líbí basista, který jezdí smyčcem sem a tam. Povídá sestře: „Lenko, budeme tady tak dlouho, dokud tu kisňu nepřerážne.“

Paní katechetka chtěla dětem vysvětlit, co je to zázrak. Zeptala se: „Když pokrývač spadne ze střechy a nic se mu nestane, co je to?“

„Náhoda,“ odpověděl Karlík.

„A když druhý den zase spadne ze střechy a opět se mu nic nestane, co to je?“

„Štěstí,“ odpověděl Karlík.

„A když i třetí den spadne ze střechy a zase se mu nic nestane, co to je?“

„Zvyk,“ odpověděl Karlík.

„Tati, kolik jsi chytil ryb?“

„Ještě jednu a budu mít první.“

(Z knihy **Nezbedův humor 1**)